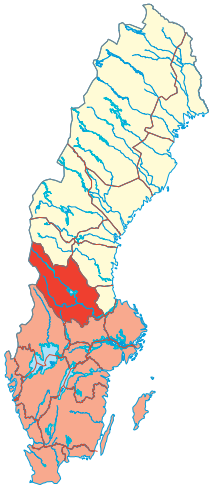

Dalarnas klimat

Strax öster om byn Mörkret i skuggan av Fulufjället ligger den punkt på Skandinaviska halvön där det är längst till havet, drygt 22 mil såväl till Häl-singekusten som till Trondheimsfjorden och Oslofjorden. Det är därför inte underligt att norra Dalarna har ett av Sveriges mest kontinentala klimat, vilket innebär kalla vintrar och stor risk för nattfrost under sommaren. Höjdskillnaderna inom detta det sydligaste av våra fjällandskap uppgår till ca 1150 m (lägsta punkt 56 och högsta punkt 1204 m ö h) och även klimatskillnaderna är betydande. Medeltemperaturen i januari varierar sålunda från -5.5 till -12° och i juli från 16 till 10° med de högsta värdena längst i sydost. Vintertid är det kallast i Flötningen och sommartid på de högsta fjälltopparna. Den uppmätta årsnederbörden är minst vid nedre Dalälven, vid Siljan och i Idretrakten med knappt 600 mm. Störst är den i Sälenfjäl-len med lokalt över 1000 mm.

AV HALDO VEDIN

Kallast i Svealand

Den högsta temperatur som uppmätts i Dalarna är 35.7° i Folkärna den 8 augusti 1975, en värmebölja som börjar bli bekant för den som följer den här landskapsserien. Den lägsta temperaturen och tillika den lägsta i Svealand är -46.1° i Grundforsen den 1 januari 1979 och -46.0° i Särna den 3 januari 1941. En drastisk il-

lustration till kontinentaliteten i norra Dalarna får man om man jämför förhållandena i juli i Grundforsen med den betydligt maritimare stationen Riksgränsen i norra Lapplandsfjällen. Medan medelmaximitemperaturen är hela 5.4 grader högre i Grundforsen är medel-

minimitemperaturen 1.2 grader lägre. Man har alltså en betydligt större dygnsvariation i det kontinentala Grundforsen.

Värsta regnet i Sverige

Mest regn under ett nederbördsdygn fick man i Storbron den 30 augusti 1997 med 131 mm. Om man ger avkall på villkoren fast mättillfälle och officiell mätstation finns betydligt värre siffror att hämta från detta regntillfälle. På 24 timmar fick då Rösjöstugan uppe på Fulufjället 276 mm, och något längre söderut på fjällets östra kant bedöms mängder på 300-400 mm ha förekommit, vilket gör detta regn till det värsta i modern tid i Sverige. Den största månadmängden från en Dalastation är

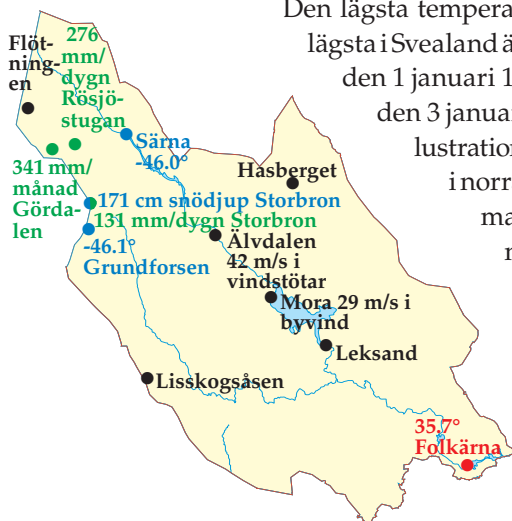
341 mm i Görda-len under augusti 1912, en månad som toppar statistiken på många håll.

Stora snödjup

Fjällen i väster och norr är också mycket snörika. I Storbron vid Fulufjället mättes exempelvis ett snödjup på 171 cm den 4 april 1966. Det var produkten av en hel säsong idogt snöande, men det finns också exempel på snöfall på mycket udda tider, eller vad sägs om att Hasberget vid Kvarnberg norr om Orsa hade ett snödjup på 56 cm den 29 september 1954. Ännu märkligare var att vår station Lisskogsåsen (som då låg på Dalasidan av gränsen mot Värmland) hade hela 30 cm snö så sent på säsongen som den 12 juni 1981.

Oväder

Läget i inlandet innebär att man är mindre utsatt för svåra stormar än kustlandskapen. Det finns dock några oväder som orsakat stora skador även i Dalarna. Ett sådant drabbade södra Dalarna och Siljansbygden den 4-5 juli 1953. Speciellt utsatt var Leksandsbygden där en tromb drog fram (se juninumret 1983 av *Väder och Vatten*). Ett oväder som svårt drabbade ett större område inträffade den 30 december 1988 med omfattande skogfällning som följd. Vid detta tillfälle förekom byvindar på 29 m/s i Mora. Den allra högsta byvind som uppmätts vid en inlandsstation (fjällen undantagna) i vårt land har faktiskt också noterats i Dalarna, närmare bestämt i Älvdalen där det förekom kortvariga vindstötar på hela 42 m/s den 14 april 1997.

Dalarnas väderextremer

Dalarna

Temperatur:	
-5.5 – -12°	feb-medel
10 – 16°	juli-medel
Nederbörd:	
600 – 1000 mm	års-medel
(medel 1961-90)	